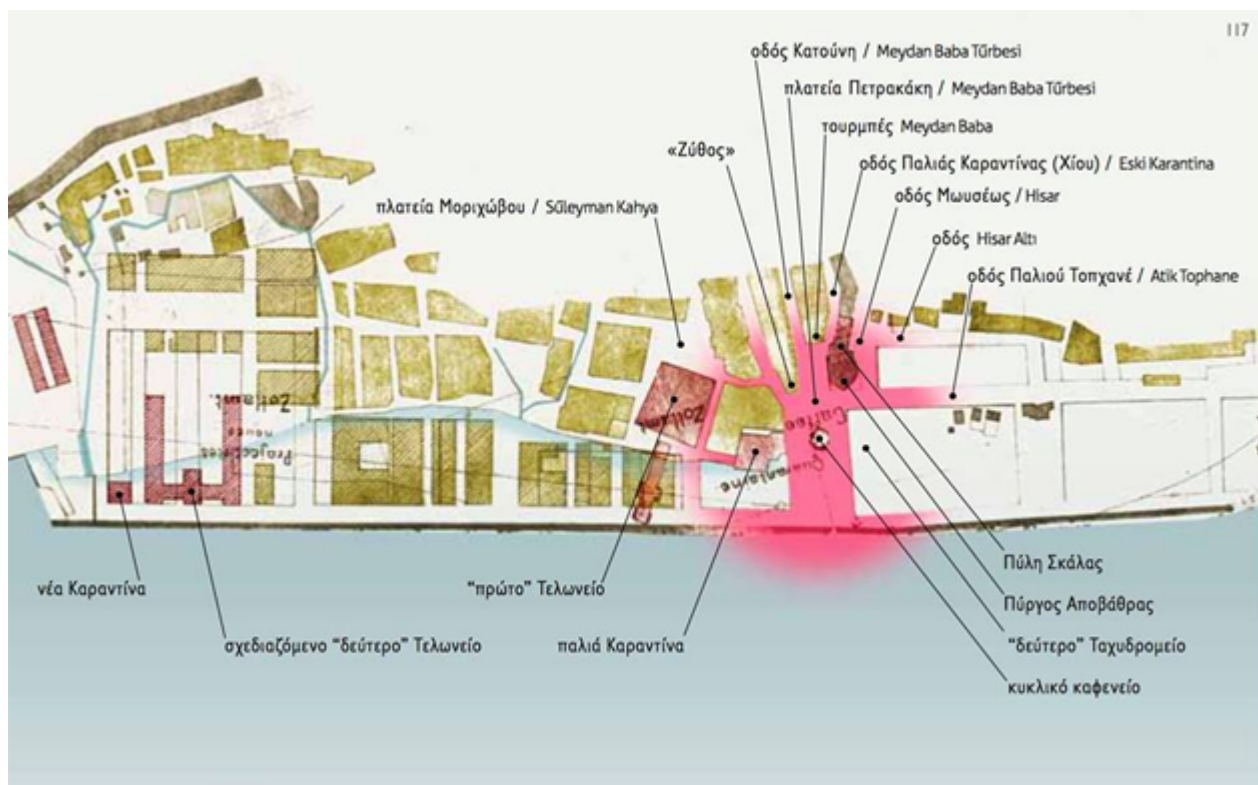

Οι πρώτοι χάρτες της περιοχής σταθμού και λιμανιού Θεσσαλονίκης

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Από τη Συλλογή Γιώργου Δέλλιου στο ΕΛΙΑ-MIET παρουσιάζεται η γνωστή φωτογραφία του Χέρμπερτ Σέυς, τραβηγμένη από το Μπέστσιναρ και μια εντελώς νέα, του Αλφόνς Ρουμπελλαίν, επίσης του 1873 –πρόσφατο δώρημα του Γιώργου Δέλλιου–, που βρίσκεται στον αντίποδα της λήψης του Σέυς, τραβηγμένη από τον Όσιο Δαυίδ. Η παλαιότερη φωτογραφία της πόλης, το γνωστό πανόραμα του Γιόσεφ Σέκελυ (από την Εθνική Βιβλιοθήκη της Βιέννης) τραβηγμένο πριν από 150 χρόνια, κατέχει επίσης μια ξεχωριστή θέση.

Στην έκθεση αναλύονται τα σημαντικότερα μνημεία που εμφανίζονται στις τρεις φωτογραφίες, μερικά για πρώτη φορά: τα θαλάσσια τείχη, ο Πύργος της Αποβάθρας, το Πρόπυλο των Δώδεκα Αποστόλων, η συναγωγή Ταλμούδ Τορά. Κι ακόμα, η Πύλη Βαρδαρίου και η Ληταία, ο Τοπχανές, η Κρήνη του Σείχ Σου, οι οικίες των Άμποτ και των Αλλατίνι στον Φραγκομαχαλά, το πρώτο Δημαρχείο. Στη φωτογραφία του Ρουμπελλαίν διακρίνονται οι εγκαταστάσεις των Ανατολικών Σιδηροδρόμων (παλιός σταθμός), που ξεκίνησαν τη λειτουργία τους μόλις λίγο νωρίτερα, το 1872.

Οι πέντε άγνωστοι χάρτες των Ανατολικών Σιδηροδρόμων, της εταιρείας που έφερε το τραίνο στη Θεσσαλονίκη, εμφανίζονται για πρώτη φορά και αποκαλύπτουν την εξέλιξη της περιοχής του παλιού σταθμού έξω από τα δυτικά τείχη και το φρούριο του Βαρδαρίου ενώ συμπληρώνουν αναπάντεχα τους γνωστούς πολύφυλλους χάρτες / ακουαρέλλες του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Σχέδια του Μπέστσιναρ και καρτ ποστάλ διαγράφουν την πορεία του διάσημου κήπου, από την ίδρυση μέχρι τον αφανισμό του. Φωτογραφίες και σιδηροδρομικοί χάρτες συσχετίζονται με μια δορυφορική λήψη και με τα σχέδια του μηχανικού Ρόκκου Βιτάλη στην ανίχνευση της δημιουργίας της παλιάς παραλίας από το 1871.

Ο -άφαντος σήμερα- πίνακας του Ιταλού Σαλάκκα, που αποτυπώνει τη Θεσσαλονίκη από τη θάλασσα, ερμηνεύεται μέσα από τα καινούρια τεκμήρια και αποκαλύπτει τα κρυμμένα μυστικά του: την πρώτη πλατεία της πόλης στα Λαδάδικα -την πλατεία της Αποβάθρας- με το πρώτο, άγνωστο μέχρι σήμερα, Τελωνείο, την παλιά Καραντίνα, το κεντρικό καφενείο του λιμανιού.

Διαγράφεται η μετακίνηση της κεντρικής πλατείας της Θεσσαλονίκης από τα δυτικά προς τα ανατολικά, την ίδια στιγμή που εκδυτικίζεται συνεχώς: από το ανατολίτικο μεϊντάνι της αποβάθρας του λιμανιού στα ευρωπαϊκά καφέ της πλατείας Ελευθερίας κι από κει στην επιβλητική, αλλά άψυχη, πλατεία Αριστοτέλους.

Η έκθεση είναι δίγλωσση (ελληνικά-αγγλικά) και αποτελεί συνέχεια και ολοκλήρωση της παρουσίασης των «Παλαιότερων Φωτογραφιών της Θεσσαλονίκης» το καλοκαίρι του 2014. Ξεδιπλώνει τη μαγευτική διαδικασία της έρευνας των τεκμηρίων, της ταυτοποίησης μνημείων και κτιρίων μέσα από φωτογραφίες, καρποστάλ, χάρτες, σχέδια, πίνακες και υπομνήματα και φέρνει στο φως νέα, άγνωστα συμπεράσματα για την ιστορία της Θεσσαλονίκης του δεύτερου μισού του 19ου αιώνα, που ανατρέπουν πολλά από όσα ξέραμε μέχρι σήμερα για την εποχή κατά την οποία η πόλη έμπαινε στη νεωτερική εποχή.

Συνοδεύεται από το ομότιτλο βιβλίο του Γιάννη Επαμεινώνδα, το οποίο κυκλοφόρησε πριν από μερικούς μήνες με εισαγωγή της καθηγήτριας Αλέκας Καραδήμου Γερόλυμπου και προγραμματίζεται να μεταφραστεί σύντομα και στα αγγλικά. Θα διαρκέσει ως την Παρασκευή 11 Σεπτεμβρίου 2015.

Περιηγήσεις-διαλέξεις θα γίνονται από τον επιμελητή της έκθεσης, Τρίτη απόγευμα στις 18.30. Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό αλλά, λόγω της παλαιότητας του κτιρίου και της στενότητας του χώρου, ο αριθμός των επισκεπτών σε κάθε περιήγηση θα είναι συγκεκριμένος. Για να δηλώσετε συμμετοχή, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τη γραμματεία του Κέντρου, καθημερινές 9:00-14:30, στα τηλέφωνα: 2310 295.171 και 2310 295.170.